

1e Programmarapportage 2026

Versie 2, 9 juni 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Voortgang oplossingsrichtingen	4
3. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 1 ^e Prorap 2026	9
4. Programma's en financiële overzichten	11
4.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	12
4.2 Dienstverlening.....	12
4.3 Sociaal domein	13
4.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	16
4.5 Leefomgeving, wonen en economie	18
4.6 Gebiedsontwikkelingen	20
4.7 Algemene dekkingsmiddelen	21
4.8 Overhead	22
5. Paragrafen	24
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
5.2 Verbonden partijen	24
5.3 Vluchtelingen.....	25
6. Voortgang kredieten.....	27

1. Inleiding

Met het in juni 2026 vastgestelde coalitieprogramma 2026–2030 heeft het college samen met de coalitiepartijen Lokaal Belang en CDA de koers voor de komende jaren uitgezet. Die koers staat in het teken van verantwoordelijkheid nemen, dicht bij onze inwoners blijven en bouwen aan een financieel gezonde en toekomstbestendige gemeente Maasgouw.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2026 kon een sluitende begroting worden gepresenteerd. Dit resultaat is bereikt door gerichte keuzes, waaronder het versterken van eigen inkomsten, reëel en risicobewust begroten, het zorgvuldig uitvoeren van nieuw beleid en het realiseren van besparingen binnen bestaand beleid.

Hoewel het nieuwe coalitieprogramma ten tijde van de begrotingsvaststelling nog niet van kracht was, is in deze 1e Prorap 2026 waar mogelijk al gehandeld in lijn met de daarin opgenomen uitgangspunten en koers.

Deze 1^e Prorap vormt niet alleen een financieel tussenmoment, maar ook een moment van reflectie op de effectiviteit van deze keuzes. Tegelijkertijd laat de rapportage zien dat de maatschappelijke en financiële realiteit waarin gemeenten opereren onverminderd complex is. Internationale ontwikkelingen, opgaven rondom opvang en de aanhoudende onzekerheid in de rijksfinanciën werken steeds nadrukkelijker door op lokaal niveau. Daarbij is de financiële ruimte vanuit het Rijk, mede in relatie tot de voorjaarsnota en de meicirculaire, naar verwachting beperkt.

Hoewel bij de vaststelling van de begroting nog sprake was van een sluitend meerjarenbeeld, constateren wij bij deze 1^e Prorap nieuwe financiële druk. Dit vraagt om bijsturing en bevestigt dat financiële discipline en bestuurlijke wendbaarheid noodzakelijk blijven.

Het college houdt daarom vast aan heldere financiële uitgangspunten waarbij de financiële kaders leidend zijn. Structurele uitbreidingen en tussentijdse budgetverhogingen worden terughoudend benaderd. Alleen onvermijdelijke, onuitstelbare en onvoorziene ontwikkelingen worden verwerkt. Structurele effecten en nieuwe beleidsontwikkelingen worden integraal afgewogen bij de programmabegroting 2027.

Tegelijkertijd zien wij in Maasgouw de kracht van onze gemeenschap. Het recente bezoek van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima heeft dit op bijzondere wijze benadrukt. De betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties geeft vertrouwen dat wij gezamenlijk blijven bouwen aan een sterke en toekomstbestendige gemeente waar we trost op mogen zijn.

Met deze 1e Prorap informeren wij uw raad over de actuele stand van zaken en de verdere uitvoering van het coalitieprogramma 2026–2030.

Onderstaand het overzicht van de post onvoorzien:

	2026	2027	2028	2029
Saldo post onvoorzien (raad februari 2026)	368.400	-85.800	-395.400	-341.500
Mutatie 1 ^e programmarapportage 2026	-998.600	-955.500	-284.200	-303.000
Saldo post onvoorzien	-630.200	-1.041.300	-679.600	-644.500

2. Voortgang oplossingsrichtingen

In de programmabegroting 2026 zijn een aantal oplossingsrichtingen gepresenteerd om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Dit betreffen de volgende oplossingsrichtingen:

- Verhoging van eigen inkomsten van gemeenten (belastingen en leges);
- Reëel en risicovol begroten;
- Uitvoeren nieuw beleid;
- Besparen bestaand beleid;

Naast de oplossingsrichtingen zijn ook autonome en nieuwe ontwikkelingen meegenomen.

In de planning en control producten, waaronder deze 1e programmarapportage wordt de stand van zaken over het verantwoordingsjaar 2026 per oplossingsrichting toegelicht.

Legenda:

✓	=	oplossingsrichting is gerealiseerd
-	=	oplossingsrichting is in uitvoering
x	=	oplossingsrichting is niet gerealiseerd

1. Verhogen inkomsten

De verhoging van de tarieven op de onroerendezaakbelasting en ook de overige leges zijn verwerkt in de verordening. Heffing en inning vindt plaats op basis van de vastgestelde verordeningen.

	Baten	Gerealiseerd	Toelichting
1.	OZB-woningen	-	1)
2.	OZB niet-woningen	-	
3.	Verhoging leges begraafrechten	-	
4.	Verhoging overige leges	-	

Toelichting:

- 1) De verhoging van de tarieven heeft plaatsgevonden en is verwerkt in de verordeningen en tarieventabel. Ten aanzien van de onroerendezaakbelastingen is er momenteel geen indicatie dat opbrengsten niet gerealiseerd worden. Voor de leges begraafrechten en overige leges is er momenteel geen aanleiding om budgetten bij te stellen. Het verloop zal de komende periode gevolgd worden. Mocht er aanleiding zijn om bij te sturen, zal dit in de 2^e programmerapportage plaatsvinden.

2. Reëel en risicovol begroten

De huidige begroting is kritisch beoordeeld op reëel en risicovol begroten. Hierbij is onderzocht op welke 'gebieden' ofwel:

- Bespaard kan worden doordat vanuit verleden blijkt dat geraamde bedragen niet worden gerealiseerd (budget te hoog);
- Inkomsten verhoogd kunnen worden op basis van ervaringscijfers uit het verleden;
- Het niet indexeren van budgetten, met uitzondering van het sociaal domein. De huidige werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden binnen de huidige budgetten;
- Besparing op overheadkosten;
- Binnen de kaders van de wet- en regelgeving het activeren van duurzaamheidsinvesteringen in plaats van verwerking in de exploitatie.

Voor 2026 zijn de volgende voorstellen van toepassing:

	Voorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Verhoging leges omgevingsvergunning	-	1)
2.	Verlaging budgetten inhuur	X	2)
3.	Onderuitputting kapitaallasten	-	3)
4.	Vrijval voorziening onderhoud gebouwen	✓	
5.	Verlaging budget energiekosten	✓	
6.	Verlaging budget overhead	✓	
7.	Budget inkomsten BUIG verhogen	✓	
8.	Verlaging budget verzekeringen	✓	
9.	Verlaging budget gegevensveiligheid	✓	

Toelichting:

- 1) De stijging van de inkomsten (baten) leges omgevingsvergunningen zijn opgenomen in de begroting 2026. Op basis van de huidige realisatie van Q1 2026 is de verwachting dat de hogere opbrengsten leges omgevingsvergunningen in 2026 gerealiseerd zullen worden. De ontwikkelingen worden gevolgd.

- 2) In de programmabegroting 2026 is het inhuurbudget verlaagd van € 460.000 naar € 230.000. Dit in het kader van reëel en risicovol begroten en om nadrukkelijker keuzes te maken die passen bij de strategische visie en het coalitieakkoord.
Inmiddels is gebleken dat het beschikbare budget van €230.000 ontoereikend is. De inzet van het inhuurbudget was noodzakelijk vanwege ziekte, piekbelasting of specifieke situaties. Hierdoor is zelfs een tekort van € 122.000 ontstaan. Om deze reden is het noodzakelijk om het inhuurbudget incidenteel bij te stellen, waarbij uitsluitend het te kort wordt aangevuld. Dit om de kritische blik op het inzetten van personeel te behouden. Het uitgangspunt blijft om nieuwe ambities in beginsel vanuit bestaande formatie opgepakt moet worden;
- 3) De doorrekening van de kapitaallasten dient nog plaats te vinden. In de 2de programmarapportage 2026 zal over de realisatie gerapporteerd worden.

3. Uitvoeren nieuw beleid

In de programmabegroting 2026 zijn 20 nieuwe beleidsvoorstellen zowel Structureel (S) als Incidenteel (I)) opgenomen waarbij uitvoering in of vanaf 2026 zou plaatsvinden.

Dit betreft de volgende voorstellen inclusief voortgang:

	Beleidsvoorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Ontwikkelingen jeugdhulp: Hervormings-agenda, tariefaanpassing JZ+ en CJG	-	1)
2.	Uitvoering armoedebeleid	-	2)
3.	Sociaal medische indicaties kinderopvang	-	3)
4.	Beheerder openbare verlichting	✓	
5.	Extra toezichthouder BOR	✓	
6.	Adviseur burgerparticipatie	-	4)
7.	Bijdrage RMO	✓	
8.	Caseload werk doelgroepen activering en jongeren. Uitvoering vindt plaats door de SC MER.	✓	
9.	Subsidie muziekonderwijs	-	5)
10.	Handhaving participatiewet. Uitvoering vindt plaats door de SC MER.	✓	
11.	Onderhoudskosten noodgenerator	-	6)
12.	Correctie bijdrage RUD/ OD NML	✓	
13.	Kapitaallasten noodgenerator (Vanaf 2027)	-	6)
14.	Bijdrage aan werkgeversservicepunt Midden Limburg Oost	✓	
15.	Aanschaf noodgenerator	-	6)
16.	Centrumvisie Maasbracht	-	7)
17.	Borging en vervolg op strategische visie	✓	8)
18.	Inwerkprogramma raad	-	9)
19.	Nieuwe structuur en governance Stichting Menswel Beheer Maasgouw	✓	10)
20.	Maatwerkvoorziening Wmo	-	11)

Toelichting:

- 1) De totale bijstellingsmiddelen lijken vooralsnog nodig te zijn om de kosten op te vangen. De ontwikkelingen worden gevolgd. Zie ook de toelichting in hoofdstuk 4.3 Sociaal Domein;
- 2) Op basis van de huidige kosten is de verwachting dat er extra middelen nodig zijn voor inzetten van bijzondere bijstand en minimaregeling. Gezien de onzekerheid wordt het budget nog niet verhoogd. De ontwikkelingen worden gevolgd. Waar nodig zal bijraming van het budget plaatsvinden bij de 2de programmarapportage;

- 3) De extra middelen zijn al besteed. Verwacht wordt dat het huidige budget niet toereikend is. De ontwikkelingen worden gevolgd. Waar nodig zal bijraming van het budget plaatsvinden bij de 2de programmarapportage;
- 4) De functie van adviseur burgerparticipatie is voor de periode januari tot en met april ingevuld. Vanaf mei 2026 is deze functie vacant. Momenteel vindt externe ondersteuning plaats voor 8 uur per week. Met behulp van een extern adviseur wordt onderzocht op welke wijze burgerparticipatie duurzaam en organisatiebreed kan worden geborgd, waaronder een variant waarbij verantwoordelijkheden breder intern worden belegd in plaats van bij één functionaris;
- 5) Aanvragen voor muziekonderwijs zijn ingediend door de onderwijsinstellingen en worden momenteel beoordeeld;
- 6) De aanbesteding voor de aanschaf van de noodgenerator is in voorbereiding;
- 7) Budget voor structurele deelname aan het Regionaal mobiliteitsoverleg is toegevoegd;
- 8) Het geraamde budget van € 75.000 voor de inzet van externe adviseurs voor de borging van de strategische visie kan vervallen. De borging zal intern worden opgepakt;
- 9) De eerste helft van het inwerkprogramma wordt voor de zomer afgerond. De tweede helft bestaat uit gerichte workshops. Deze moeten nog worden gepland. Het budget is toereikend. Voor een inhoudelijke toelichting, zie hoofdstuk 4.3 Sociaal Domein;
- 10) Aantal cliënten blijft stabiel en de intensiteit stijgt heel lichtjes. Zou kunnen betekenen dat bijstelling niet of minder nodig is. Echter nog te vroeg om bevestigend beeld te hebben. Daarbij zal naar verwachting vanaf 2027 de tarieven met 6% stijgen n.a.v. verlening overeenkomst Wmo begeleiding en Hulp bij huishouden.

3. **Besparen bestaand beleid**

Ten aanzien van het bestaand beleid zijn een zestal besparing opgenomen in de begroting. De bezuinigingen zijn doorgevoerd en de huidige budgetten zijn op basis van de huidige informatie toereikend voor de uitvoering van de taken.

Voor 2026 zijn de volgende voorstellen van toepassing:

	Beleidsvoorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Formatie ondersteuning sociaal inclusie panel	✓	
2.	Aanpak hoarding en ernstige woningvervuiling	✓	
3.	Extra ondersteuning Nederlands tweede taal	✓	
4.	Transitiebudget ondersteuning Nederlands tweede taal	✓	
5.	Andere uitvoering geven aan klimaatslim gras	✓	
6.	Formatie ondersteuning sociaal inclusie panel	✓	

4. Nieuwe ontwikkelingen/autonome ontwikkelingen

Als laatste zijn een aantal nieuwe en autonome ontwikkelingen verwerkt.

Onderstaand wordt de stand van zaken rondom deze ontwikkelingen weergegeven:

	Ontwikkelingen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Cao-personeel	✓	
2.	Rentekosten	✓	
3.	Indexering Wmo	-	1)
4.	Indexering Jeugdwet	-	
5.	Kostendekkendheid afval	✓	
6.	Kostendekkendheid riolering	✓	
7.	Kapitaallasten niet gedekt door reserve	✓	
8.	Onderhoud functieboek	✓	
9.	Bijdrage SML	✓	
10.	Bijdrage vervoer en opvang zwerfdieren	-	2)
11.	Correctie bijdrage BsGW	✓	
12.	Renteopbrengsten BsGW	✓	
13.	Overige administratieve mutaties	✓	

Toelichting:

- 1) Indexering Wmo en Jeugdwet: De budgetten voor de Wmo en Jeugdwet zijn aangepast volgens de indexeringen die in de overeenkomsten zijn vastgelegd. Daarbij is uitgegaan van een gelijkblijvend volume (producten en aantallen). De genoemde indexeringsbedragen zijn een schatting van de verwachte uitgaven. Op dit moment is er geen aanwijzing dat de budgetten onvoldoende zullen zijn.
- 2) Bijdrage vervoer en opvang zwerfdieren: de verhoging van de bijdrage is verwerkt. De ontwikkelingen worden gevolgd.

3. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 1^e Prorap 2026

(Bedragen in €) Omschrijving	Gewijzigde Begroting 2026	Mutaties 1e Prorap	Gewijzigde begroting 2026 na 1e Prorap	Gewijzigde Begroting 2027	Mutaties 1e Prorap	Gewijzigde begroting 2027 na 1e Prorap
Baten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	87.700	-	87.700	87.700	-	87.700
02 Dienstverlening	767.100	-	767.100	830.700	-	830.700
03 Sociaal Domein	7.247.800	4.229.600	11.477.400	6.982.800	-17.000	6.965.800
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	5.237.300	-	5.237.300	5.287.000	-	5.287.000
05 Leefomgeving Wonen en Economie	4.615.400	215.600	4.831.000	4.631.600	-	4.631.600
06 Gebiedsontwikkelingen	-	92.400	92.400	-	-	-
Financiële overzichten	63.402.400	170.100	63.572.500	63.350.100	-196.300	63.153.800
Totale baten	81.357.700	4.707.700	86.065.400	81.169.900	-213.300	80.956.600
Lasten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	5.311.200	-66.500	5.244.700	5.056.000	-207.200	4.848.800
02 Dienstverlening	1.619.900	40.600	1.660.500	1.670.600	-	1.670.600
03 Sociaal Domein	40.097.800	5.459.300	45.557.100	39.730.700	657.700	40.388.400
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	10.179.500	187.700	10.367.200	10.192.700	108.500	10.301.200
05 Leefomgeving Wonen en Economie	12.371.200	892.200	13.263.400	12.565.400	-158.600	12.406.800
06 Gebiedsontwikkelingen	25.400	66.700	92.100	26.000	-	26.000
Financiële overzichten	12.787.400	230.500	13.017.900	13.085.500	325.500	13.411.000
Totale lasten	82.392.400	6.810.500	89.202.900	82.326.900	725.900	83.052.800
Resultaat programma's	-1.034.700	-2.102.800	-3.137.500	-1.157.000	-939.200	-2.096.200
Onttrekkingen aan reserves	1.940.700	1.104.300	3.045.000	1.556.800	-16.200	1.540.600
Stortingen in reserves	537.600	-	537.600	485.600	-	485.600
Totaal mutaties reserves	1.403.100	1.104.300	2.507.400	1.071.200	-16.200	1.055.000
Totaalresultaat (- betreft negatief resultaat)	368.400	--998.500	-630.100	-85.800	--955.400	-1.041.200

(Bedragen in €) Omschrijving	Gewijzigde Begroting 2028	Mutaties 1e Prorap	Gewijzigde begroting 2028 na 1e Prorap	Gewijzigde Begroting 2029	Mutaties 1e Prorap	Gewijzigde begroting 2029 na 1e Prorap
Baten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	87.700	-	87.700	87.700	-	87.700
02 Dienstverlening	736.900	-	736.900	488.500	-	488.500
03 Sociaal Domein	7.056.100	-17.000	7.039.100	6.987.700	-17.000	6.970.700
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	5.414.900	-	5.414.900	5.566.700	-	5.566.700
05 Leefomgeving Wonen en Economie	4.649.400	-	4.649.400	4.667.800	-	4.667.800
06 Gebiedsontwikkelingen	-	-	-	-	-	-
Financiële overzichten	62.458.400	-	62.458.400	62.745.700	-	62.745.700
Totale baten	80.403.300	-17.000	80.386.400	80.544.100	-17.000	80.527.100
Lasten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	4.655.500	-207.200	4.448.300	4.656.800	-207.200	4.449.600
02 Dienstverlening	1.616.200	-	1.616.200	1.481.000	-	1.481.000
03 Sociaal Domein	39.567.700	261.500	39.829.200	39.459.700	261.500	39.721.200
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	10.260.800	108.500	10.369.300	10.454.900	108.500	10.563.400
05 Leefomgeving Wonen en Economie	12.606.000	-161.300	12.444.700	12.656.400	-149.300	12.507.100
06 Gebiedsontwikkelingen	26.000	-	26.000	26.000	-	26.000
Financiële overzichten	13.134.800	249.500	13.384.300	13.098.400	256.300	13.354.700
Totale lasten	81.867.000	251.000	82.118.000	81.833.200	269.800	82.103.000
Resultaat programma's	-1.463.600	-268.000	-1.731.600	-1.289.100	-286.800	-1.575.900
Onttrekkingen aan reserves	1.068.200	-16.200	1.052.000	947.600	-16.200	931.400
Stortingen in reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	1.068.200	-16.200	1.052.000	947.600	-16.200	931.400
Totaalresultaat (- betreft negatief resultaat)	-395.400	--284.200	-679.600	-341.500	-303.000	-644.500

4. Programma's en financiële overzichten

Algemeen

Dit hoofdstuk bevat een gedetailleerd overzicht van de per programma voorgestelde mutaties, inclusief de bijbehorende financiële ontwikkelingen. Het overzicht opent met de totale mutaties voor het voorjaar 2026, waarna deze uitgesplitst per programma worden gepresenteerd. Volgens de eerder vastgestelde werkwijze wordt voor mutaties groter dan € 100.000, evenals voor mutaties die als relevant zijn beoordeeld, een tekstuele toelichting opgenomen. Deze mutaties worden eerst in tabelvorm weergegeven, gevolgd door de bijbehorende toelichtingen. Aansluitend wordt, eveneens in tabelvorm, een overzicht opgenomen van alle mutaties met een omvang kleiner dan € 100.000 of budgettair neutraal.

	2026	2027	2028	2029
Algemeen bestuur en bedrijfsvoering				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-69.000	-	-	-
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	135.500	207.500	207.500	207.500
Dienstverlening				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-8.200	-	-	-
Sociaal Domein				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-517.100	-428.800	-84.500	-84.500
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-348.600	-246.000	-194.000	-194.000
Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-160.900	-106.600	-106.600	-106.600
Leefomgeving, wonen en economie				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-9.100	158.600	161.300	149.300
Mutaties < € 100.000 of n budgettair neutraal	-35.000	-	-	-
Gebiedsontwikkelingen				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	92.400	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-100.200	-196.300	-	-
Overhead				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-61.800	-390.500	-312.900	-312.900
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	83.400	46.800	45.200	38.400
Totaal Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-757.300	-857.200	-236.300	-248.300
Totaal Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-241.300	-98.300	-47.900	-54.700
Totale mutaties	-998.600	-955.500	-284.200	-303.000

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
4de wethouder	L	I	-69.000	-	-	-
TOTAAL			-69.000	-	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4de wethouder

Incidenteel nadeel € 69.000

Door het college is besloten om vanaf de nieuwe coalitieperiode, het college uit te breiden met een vierde wethouder.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Accountantskosten (indexering)	L	S	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200
Representatie/20 jaar Maasgouw	L	I	-12.500	-	-	-
Bluswatervoorziening	L	I	-10.000	-	-	-
Kapitaallasten bluswatervoorziening	L	S	-	1.000	1.000	1.000
Administratieve correcties	L	S	160.200	208.700	208.700	208.700
TOTAAL			135.500	207.500	207.500	207.500

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.2 Dienstverlening

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Begraafplaats Linne vergroenen	L	I	-8.200	-	-	-
Verkiezingen	L	I	-32.400	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve budgetoverheveling	B	I	32.400			
TOTAAL			-8.200	-	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.3 Sociaal domein

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Stichting Menswel extra BTW-lasten door herkwalificatie subsidierelatie	L	I	-333.000	-333.000	-	-
BUIG-inkomsten in relatie tot uitgaven inkomensregelingen	B/L	I	97.400	-	-	-
Sloop oud zwembad Wessem	L	I	-484.000	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve ontwikkelbedrijf	B	I	304.000			
Vluchtelingen (budgettair neutraal)	L	S	-	-	-	-
Huuropbrengsten De Spil	B	I	-23.300	-	-	-
Begrotingswijziging SC MER 2026-2 Sociaal domein	L	S	-78.200	-95.800	-84.500	-84.500
TOTAAL			-517.100	-428.800	-84.500	-84.500

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Stichting Menswel extra BTW-lasten door herkwalificatie subsidierelatie

Incidenteel nadeel in 2026 en 2027 € 333.000

Op basis van extern fiscaal advies van Fiscaliaade wordt de subsidierelatie met Stichting Menswel Beheer Maasgouw met ingang van 1 januari 2026 fiscaal aangemerkt als btw-belaste dienstverlening. Dit houdt in dat Stichting Menswel Beheer Maasgouw over de ontvangen subsidiegelden btw in rekening brengt en deze afdraagt aan de Belastingdienst. De daarmee samenhangende btw vormt voor de gemeente Maasgouw een kostenpost.

De extra btw-last als gevolg van deze herkwalificatie wordt voor 2026 en 2027 geraamd op ongeveer € 333.000.

Momenteel wordt, in afstemming met de Belastingdienst, onderzocht of deze btw (volledig) kan worden gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. Als dit niet (volledig) mogelijk is, leiden de btw-kosten tot een additionele gemeentelijke last boven op de inhoudelijke subsidie.

BUIG-inkomsten in relatie tot uitgaven inkomensregelingen

Incidenteel voordeel € 97.400

Gemeenten ontvangen jaarlijks financiële middelen via de gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de volgende inkomensregelingen: bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidie, IOAW, IOAZ en het Bbz.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2026 zijn de budgetten geraamd op basis van de toen beschikbare informatie. Met deze eerste programmareportage wordt dit beeld geactualiseerd op basis van recente inzichten, waaronder de voorlopige BUIG beschikking en de ontwikkeling van het uitkeringsbestand (peildatum 1 april 2026). Zowel de verwachte BUIG inkomsten als de verwachte uitgaven van de uitkeringen worden naar aanleiding hiervan bijgesteld.

Alles bij elkaar blijft er voldoende dekking binnen het BUIG-budget. Wel worden de onderstaande budgetten binnen het taakveld aangepast:

Inkomsten:

- De verwachte BUIG inkomsten worden verhoogd met € 1.144.500.

Uitgaven:

- Bijstandsuitkeringen – periodieke uitkeringen: verhoging met € 594.000, op basis van de verwachte realisatie geheel 2026.

- Bijstandsuitkeringen – loonkostensubsidie (LKS): verhoging met € 564.000, op basis van de verwachte realisatie geheel 2026.
- IOAW-uitkeringen: verlaging met € 61.000, op basis van de verwachte realisatie geheel 2026.
- IOAZ-uitkeringen: verlaging met € 50.000, op basis van de verwachte realisatie geheel 2026.

Tegenover de hogere verwachte uitgaven staan ook hogere verwachte inkomsten vanuit de BUIG-middelen. De ontwikkeling van de uitgaven en inkomsten beweegt daardoor meer in balans dan in voorgaande jaren. In het recente verleden kende Maasgouw een relatief omvangrijk uitkeringsbestand ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Sinds medio 2024 is echter sprake van een geleidelijke daling van het bestand, waarbij het beeld in 2026 lijkt te stabiliseren.

De ontwikkelingen binnen met name de bijstandsuitkeringen en de loonkostensubsidie hangen samen met veranderingen op de arbeidsmarkt en de samenstelling van de doelgroep. De inzet van loonkostensubsidie laat zien dat meer inwoners met een verminderde loonwaarde duurzaam participeren op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd blijft monitoring van het uitkeringsbestand en de inzet van re-integratie instrumenten noodzakelijk.

Sloop oud zwembad Wessem

Incidenteel nadeel € 180.000

De oorspronkelijke sloopkosten bedroegen € 308.000 inclusief btw.

De kosten stijgen doordat een afwijkende sloopmethode nodig is en een nieuwe erfafscheiding met de buurman gerealiseerd dient te worden. De oorzaak hiervan is het in stand houden en beschermen van de monumentale muur (gemeentelijk monument). Hierdoor komen de totale sloopkosten uit op € 484.000 inclusief btw. De kosten overschrijden het huidige budget met € 304.000. De overschrijding wordt gedekt uit de boekwinst van de grondverkoop (zie hoofdstuk 4.5 Leefomgeving, wonen en economie). Het resterende bedrag van €90.000 dient ten laste van de post onvoorzien gebracht te worden.

Vluchteling

Budgettair neutraal

Voor de inhoudelijke toelichting, zie hoofdstuk 5.3 Paragraaf Vluchtelingen.

Bijstelling huurinkomsten dagbesteding de Spil

Incidenteel nadeel € 23.300

De dagbesteding van PSW heeft het huurcontract per 30 maart 2026 beëindigd. Ambtelijk wordt momenteel met verschillende partijen gewerkt aan de herhuisvesting van het vrijgekomen deel van het pand. In afstemming met collega's uit het sociaal domein is een passende herhuisvestingsoplossing gevonden voor het vrijgekomen deel in de Spil, waarvoor echter een interne verbouwing noodzakelijk is.

Zolang deze verbouwing niet is afgerond, kan het betreffende deel nog niet opnieuw worden verhuurd. Hierdoor zal in 2026 naar verwachting € 23.300 minder aan huurinkomsten worden gerealiseerd.

Begrotingsbijstelling SC MER 2026-2

Structureel nadeel € 78.200

Door de SC MER is de begrotingswijziging 2026-2 ingediend. Voor 2026 wordt een structurele verhoging van de budgetten gevraagd voor de domeinen Sociaal Domein en Bedrijfsvoering. Bij het domein Omgevingsdienst is sprake van een structurele afname van de kosten als gevolg van de oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord en Midden-Limburg. Personeel van de omgevingsdienst is overgegaan naar de nieuwe organisatie.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Kosten en herverdeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) 2026	L	I	-25.000	-	-	-
Begrotingswijziging 2026-1 Omnibuzz	L	I	85.000	-	-	-
Bijdrage Stichting SMBV	L	S	-52.000	-52.000	-	-
WMO beschermd wonen/maatschappelijke opvang	B	S	78.900	-17.000	-17.000	-17.000
Uitvoering projecten	B/L	I	-218.800	-	-	-
Uitgaven sportaccommodaties	L	I/S	-69.300	2.200	2.200	2.200
Btw-bijdrage sportaccommodaties	B	I	12.000	-	-	-
Kosten haalbaarheidsonderzoek	L	I	-60.000	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve budgetoverheveling	B	I	60.000	-	-	-
Administratieve en overige correcties	L	S	-159.400	-179.100	-179.100	-179.100
TOTAAL			-348.600	-246.000	-194.000	-194.000

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Algemeen:

Begrotingssubsidies 2026 n.v.t.

Artikel 4:23, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bepaalt dat een bestuursorgaan uitsluitend subsidie kan verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Een subsidiedeelverordening/-regeling, zoals binnen de gemeente Maasgouw wordt toegepast voor diverse subsidiabele activiteiten, vormt een dergelijke wettelijke grondslag.

Op deze hoofdregel bestaan enkele uitzonderingen, opgenomen in artikel 4:23, derde lid, Awb. Eén daarvan betreft de zogenoemde begrotingssubsidie (artikel 4:23, derde lid, onder c, Awb). Voor een begrotingssubsidie geldt als vereiste dat de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag welke kan worden verleend expliciet in de begroting worden vermeld.

In deze 1e Prorap 2026 worden de onderstaande subsidies daarom expliciet opgenomen als begrotingssubsidie volgens artikel 4:23, derde lid, onder c, Awb:

- Stichting Urgente Noden – maximaal € 96.500
- Stichting Wensbus – maximaal € 12.000
- Stichting Burgerkracht – maximaal € 2.576,40
- Stichting Kindermedia Midden-Limburg – maximaal € 5.045,92

4.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Voortgang bouw multifunctioneel centrum Stevensweert	B/L	I	-	-	-	-
Planning beleidsplan maatschappelijk vastgoed	B/L	I	-	-	-	-
TOTAAL			-	-	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Voortgang bouw Multifunctioneel centrum Stevensweert Budgettair neutraal

Voor de realisatie van het MFC Stevensweert zijn zowel een omgevingsvergunning (ruimtelijk spoor) als een watervergunning (waterspoor) nodig. Binnen het gemeentelijk Omgevingsplan kan onder voorwaarden worden afgeweken van de bestemming Waterstaat – Waterbergend rivierbed, mits Rijkswaterstaat (RWS) positief adviseert.

RWS toetst de vergunningaanvraag echter aan de strengere Beleidslijn grote rivieren. In eerste gesprekken gaf RWS aan dat een MFC volgens hen geen voorziening van groot openbaar belang is, wat vergunningverlening onmogelijk zou maken.

Daarom is externe juridische expertise ingeschakeld. Uit dit onderzoek blijkt dat er sterke aanknopingspunten zijn om het MFC wél als voorziening van groot openbaar belang te beschouwen en aan te sluiten bij het beleid van RWS. Hiervoor moeten we aantonen dat er geen alternatieve locaties beschikbaar zijn en dat het plan past binnen het gemeentelijk beleid.

Daarnaast worden we ondersteund door een waterstaatsdeskundige om de effecten op waterberging, waterstanden en eventuele compenserende maatregelen te onderbouwen. Het gesprek met Rijkswaterstaat heeft in mei plaatsgevonden.

U ontvangt zo snel mogelijk meer informatie via een Raadsinformatiebrief (RIB).

Planning beleidsplan Maatschappelijk Vastgoed Budgettair neutraal

In het derde kwartaal van 2026 staat de vaststelling van het nieuwe beleidsplan Maatschappelijk Vastgoed geagendeerd voor besluitvorming in de raad. Tijdens de inventarisatiefase zijn echter diverse acute knelpunten naar voren gekomen, waardoor prioritering in de werkzaamheden noodzakelijk werd. Daarnaast heeft de groei van het aantal verduurzamingsprojecten, de afname van vrijwilligers en een toename van fiscale werkzaamheden geleid tot een aanzienlijke uitbreiding van de werkvoorraad.

In overleg met het college is daarom besloten de oplevering van het beleidsplan Maatschappelijk Vastgoed te verschuiven naar de tweede helft van 2027. Hiermee is bewust gekozen om de interne organisatie tijdelijk te ontlasten, zodat urgente vraagstukken voortvarend kunnen worden opgepakt. Deze keuze draagt eraan bij dat inwoners zo min mogelijk hinder ondervinden van de ontstane druk op de uitvoering en de verduurzamingsopgave van het maatschappelijk vastgoed geen vertraging oploopt.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstelling kapitaallasten	L	S	-	-15.500	-15.500	-15.500
Dekking vanuit bestemmingsreserve kapitaallasten	B	S	-	2.000	2.000	2.000
Leasekosten	L	S	-7.500	-15.000	-15.000	-15.000
Onderhoud bomen	L	S	-74.300	-	-	-
Administratieve correcties	L	I/S	-79.100	-78.100	-78.100	-78.100
Opstellen diverse verkeersplannen	L	I	-26.800	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve budgetoverheveling	B	I	26.800	-	-	-
TOTAAL			-160.900	-106.600	-106.600	-106.600

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.5 Leefomgeving, wonen en economie

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Omgevingsplan	L	I	-220.000	-	-	-
Budget evenementensubsidie 2026	L	I	-	-	-	-
Begrotingswijziging SC MER omgevingsdienst	L	S	212.600	378.400	393.100	393.100
Bijdrage ODNML	L	S	-204.700	-219.800	-231.800	-243.800
Grondverkoop zwembad Wisheim	B	I	103.000	-	-	-
Dwangsom wegens overtreding bouwstop	B	I	100.000			
TOTAAL			-9.100	158.600	161.300	149.300

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Omgevingsplan

Incidenteel nadeel € 220.000

In 2032 dient iedere gemeente te beschikken over een grondgebied dekkend Omgevingsplan. Dit plan dient alle regels te bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Denk dan aan alle bestemmingsplannen, delen van de APV en vele andere verordeningen en fysiek beleid dat in regels vertaald kan worden. Een grote klus waar we nu het projectplan voor aan het opstellen zijn. Dit projectplan geeft aan dat dit traject veel inspanning en daarmee ook middelen vraagt.

De middelen die we nu jaarlijks voor handen hebben zijn absoluut onvoldoende om in 2032 gereed te zijn. In de programmabegroting zullen we een volledige doorkijk geven, zodat de benodigde middelen in een breder kader kunnen worden afgewogen. In een themabijeenkomst in oktober 2026 zal de gemeenteraad in de projectopzet nader worden meegenomen.

Het is belangrijk om het proces om te komen tot het uiteindelijke plan niet stil te laten vallen. Het wordt anders immers erg lastig de deadline van 2032 te halen. Bovendien beschikken we momenteel over onvoldoende basis om initiatieven die met een omgevingsplan mogelijk gemaakt kunnen worden te borgen.

Om gedurende de rest van het jaar invulling te kunnen geven aan een afgebakend deel van het projectplan is er € 220.000 nodig.

Dit bedrag bestaat uit de volgende delen:

- € 150.000 voor de ondersteuning door adviseurs om te komen tot een zo compleet mogelijk omgevingsplan voor het deelgebied Wessem. Dit vormt dan de basis voor de deelgebieden van het gemeentelijk grondgebied. Het bedrag is gebaseerd op de offerte van deze adviseur.
- € 25.000 voor uit te voeren milieuonderzoeken en andere onderzoeken
- € 45.000 als te kort op het beschikbare budget voor de inzet van externe adviseurs in de eerste helft van 2026.

Budget evenementensubsidie 2026

Budgettair neutraal

In de gemeentebegroting is jaarlijks een som van € 50.000 beschikbaar als subsidie voor evenementen. Hierbij geldt € 20.000 als het plafond voor de reguliere evenementen en € 30.000 voor grootschalige evenementen buiten de reikwijdte van het evenementenbeleid en de deilverordening evenementen. In april is het budget voor reguliere evenementen al bijna volledig besteed. Dit terwijl het echte evenementenseizoen nog moet beginnen. Daarnaast kunnen reguliere evenementen, zoals de Havendagen, hierdoor ook geen aanspraak meer maken op subsidie. Dit is

niet wenselijk. Er zijn in 2026 geen grootschalige evenementen te verwachten (deze vergen een ruime voorbereiding en hadden dan al bekend moeten zijn). Om deze reden wordt het budget voor grootschalige evenementen dit jaar aangewend voor de reguliere evenementen. In 2026 wordt een start gemaakt met het opstellen van nieuw evenementenbeleid. De afweging hoe om te gaan met het beschikbare budget in de toekomst wordt daarin meegenomen. Dit beleid wordt in 2027 aan de raad voorgelegd.

Begrotingsbijstelling SC MER 2026-2

Structureel voordeel € 212.600

Door de SC MER is de begrotingswijziging 2026-2 ingediend. Voor 2026 wordt een structurele verhoging van de budgetten gevraagd voor de domeinen Sociaal Domein en Bedrijfsvoering. Bij het domein Omgevingsdienst is sprake van een structurele afname van de kosten als gevolg van de oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord en Midden-Limburg. Personeel van de omgevingsdienst is overgegaan naar de nieuwe organisatie.

Bijdrage ODNML

Structureel nadeel € 204.700

Het incidenteel nadeel wordt veroorzaakt doordat de bijdrage aan de omgevingsdienst hoger uitvalt dan begroot. Dit komt enerzijds door een herijking van de structurele bijdrage na opschoning van het bedrijvenbestand en anderzijds de hogere incidentele gemeentelijke bijdrage door de financiële bijstelling van het bedrijfsplan en het versterken van het weerstandsvermogen.

Daarnaast speelt dat taken zijn overgedragen naar de nieuwe organisatie, waardoor de bijdrage in samenhang moet worden gezien met de aflopende kosten bij de MER-Omgevingsdienst.

Zie verdere informatie het raadsbesluit: "Zienswijze 1e begrotingswijziging 2026 RUD Limburg Noord" Z/25/15557

Grondverkoop zwembad Wisheim

Incidenteel voordeel € 103.000

Voor de inhoudelijke toelichting, zie hoofdstuk 4.3 Sociaal Domein.

Dwangsom wegens overtreding bouwstop

Incidenteel voordeel € 100.000

Naar aanleiding van controles is geconstateerd dat bouwactiviteiten zijn hervat, terwijl er sprake was van een bouwstop. Op grond van deze overtreding is een dwangsom van € 100.000 opgelegd.

Voorzichtigheidshalve is deze opbrengst voorzien door opname in de voorziening oninbare debiteuren (zie hoofdstuk 4.7 Algemene dekkingsmiddelen).

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Omvormen groensingel Campbell straat Linne	L	I	-25.000	-	-	-
Ondernemersbudget	L	I	-10.000	-	-	-
CDOKE gelden	B/L	I	-	-	-	-
Inhuur Nautische Sector	L	I	-36.600	-	-	-
Onderzoek archeologische objecten Heel	L	I	-225.000	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve budgetoverheveling	B	I	261.600	-	-	-
Waardevol Toerisme	L	I	-100.000	-	-	-
Dekking vanuit bestemmingsreserve Claims	B	I	100.000	-	-	-
Project groenimpuls (saldobestemming)	L	I	-105.000	-	-	-
Uitvoeringsprogramma Waardevol Toerisme (saldobestemming)	L	I	-66.000	-	-	-
Inhuur Woonprogramma (saldobestemming)	L	I	-30.000	-	-	-
Woonbehoefteonderzoek woonprogramma (saldobestemming)	L	I	-70.000	-	-	-
Dekking vanuit saldobestemming 2025	B	I	271.000	-	-	-
TOTAAL			-35.000	-	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Hoewel de bovenstaande bedragen op regelniveau hoger zijn dan € 100,00, blijft het per saldo budgettair neutraal.

4.6 Gebiedsontwikkelingen

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Exploitatiebijdrage ontwikkeling voormalig instituut terrein Sint Anna	B	I	92.400	-	-	-
Project Woon Zorg cluster Heel	L	I	-16.700			
Dekking vanuit bestemmingsreserve ontwikkelingsbedrijf	B	I	16.700			
Landschapsplan Brachterbeek	L	I	-50.000			
Dekking vanuit bestemmingsreserve budgetoverheveling	B	I	50.000			
TOTAAL			92.400	-	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.7 Algemene dekkingsmiddelen

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstelling uitkering gemeentefonds decembercirculaire 2025	B	S	-159.200	-196.300	-	-
Dividenduitkering Enexis	B	I	237.400	-	-	-
Dividenduitkering BNG	B	I	-78.400	-	-	-
Dwangsom wegens overtreding bouwstop	L	I	-100.000			
TOTAAL			-100.200	-196.300	-	-

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

Algemene uitkering

Incidenteel nadeel 2026 € 159.200

Incidenteel nadeel 2027 € 196.300

Eind december 2025 is de Decemercirculaire 2025 ontvangen. De resultaten hiervan zijn nog niet verwerkt, omdat er binnen de P&C-cyclus eerder geen mogelijkheid was om dit te doen.

Voor 2025 is dit opgenomen in de jaarrekening 2025. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 wordt dit verwerkt in deze Prorap. Nadere toelichting is te vinden in RIB D/26/230800, Decemercirculaire 2025.

Dividend Enexis

Incidenteel voordeel 2026 € 237.400

In de aandeelhoudersvergadering 2026 is besloten om totaal 100 miljoen over het jaar 2025 uit te keren als dividend aan de aandeelhouders. In onze begroting is rekening gehouden met een uitkering van € 0,40 per aandeel. Nu is besloten om (afgerond) € 0,668 per aandeel uit te keren. In totaal hebben we 885.600 aandelen zodat er een dividend van € 591.600 wordt ontvangen. Begroot is een bedrag aan dividend van € 354.200. Er is dus een eenmalige extra opbrengst van € 237.400 in 2026.

Dividend BNG

Incidenteel nadeel 2026 € 78.400

BNG Bank heeft over het boekjaar 2025 totaal 79 miljoen euro aan dividend ter beschikking gesteld. Aandeelhouders ontvangen € 1,41 euro per aandeel.

In totaal beschikt de gemeente over 72.150 aandelen, waardoor een dividend van € 102.000 (afgerond) is ontvangen.

In onze begroting is rekening gehouden met een uitkering van € 2,50 per aandeel, totaal € 180.400. Het incidentele nadeel bedraagt € 78.400 in 2026.

Dwangsom wegens overtreding bouwstop

Incidenteel nadeel € 100.000

Voor de inhoudelijke toelichting, zie hoofdstuk 4.5 Leefomgeving, wonen en economie.

4.8 Overhead

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstelling inhuurbudget*	L	I	-274.300	-	-	-
Vergoeding UWV*	B	I	152.300	-	-	-
Onderuitputting reguliere personeelslasten*	L	I	338.000	-	-	-
Aanpassing woon-werkkostenregeling	L	S	-28.700	-57.600	-57.600	-57.600
Begrotingswijziging SC MER 2026-2 Bedrijfsvoering (structureel)	L	S	-145.300	-238.600	-253.000	-253.000
Begrotingswijziging SC MER 2026-2 Bedrijfsvoering (incidenteel)	L	I	-103.600	-91.900	-	-
Begrotingswijziging SC MER 2026-2 Bestuur en Organisatie	L	S	-200	-2.600	-2.600	-2.600
TOTAAL			-61.800	-390.500	-312.900	-312.900

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

*Voor het inzicht worden alle personele mutaties onder dit programma (Overhead) gepresenteerd. Volgens de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen deze toegerekend te worden aan het taakveld waarop deze betrekking heeft.

**Bijstelling inhuur budget/
Vergoeding UWV**

**Incidenteel nadeel 2026 € 274.300
incidenteel voordeel 2026 € 152.300**

Zie toelichting inleiding bij oplossingsrichtingen sluitende meerjarenbegroting.

In de programmabegroting 2026 is het inhuurbudget verlaagd van €460.000 naar €230.000. Dit in het kader van reëel en risicovol begroten en om nadrukkelijker keuzes te maken die passen bij de strategische visie en het coalitieakkoord.

Inmiddels is gebleken dat het beschikbare budget van €230.000 ontoereikend is. De inzet van het inhuurbudget was noodzakelijk vanwege ziekte, piekbelasting of specifieke situaties. Hierdoor is zelfs een tekort van € 122.000 ontstaan. Om deze reden is het noodzakelijk om het inhuurbudget incidenteel bij te stellen, waarbij uitsluitend het te kort wordt aangevuld. Dit om de kritische blik op het inzetten van personeel te behouden. Het uitgangspunt blijft om nieuwe ambities in beginsel vanuit bestaande formatie opgepakt moet worden.

Onderuitputting reguliere personeelslasten

Incidenteel voordeel 2026 € 338.000

De personeelsbegroting is geactualiseerd. Hieruit blijkt een onderuitputting van € 338.000 voor 2026. Dit als gevolg van niet ingevulde vacatures en lagere personeelskosten op individueel niveau.

Aanpassing woon-werkkosten regeling

Structureel nadeel 2026 € 28.700, vanaf 2027 € 57.600

De cao (artikel 3.22) verplicht werkgevers per 1 januari 2026 om een regeling vast te stellen voor de vergoeding van woon-werkverkeer. De huidige regeling binnen de organisatie is verouderd en onvoldoende marktconform. Met name de kilometervergoeding ligt met €0,09 per kilometer aanzienlijk lager dan bij vergelijkbare gemeente. Dit maakt de regeling minder aantrekkelijk voor (toekomstige) medewerkers.

Deze regeling geeft uitvoering aan artikel 3.22 van de cao-gemeenten.

De regeling sluit aan bij de fiscale kaders van de Belastingdienst, waaronder het maximaal onbelaste bedrag per kilometer en de regels binnen de werkkostenregeling (WKR). Ook is rekening gehouden met ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en het belang van goed werkgeverschap.

De regeling biedt medewerkers een duidelijke en eerlijke vergoeding, gebaseerd op het fiscaal maximale bedrag per kilometer en met heldere afstandsgrenzen. Daarnaast draagt de regeling bij aan goed werkgeverschap en een aantrekkelijk arbeidsvoorwaardenpakket.

De kilometervergoeding wordt verhoogd van €0,09 naar het op dat moment geldende fiscale maximum per kilometer. Daarnaast wordt de maximale vergoeding vastgesteld op 25 kilometer per enkel reis. De vergoeding geldt voor zowel eigen vervoer als openbaar vervoer, zodat medewerkers keuzevrijheid hebben.

Het hanteren van het fiscaal maximum als kilometervergoeding brengt een financieel risico met zich mee. Als het fiscale maximum tussentijds wordt verlaagd, blijft de organisatie tot 1 januari van het daaropvolgende jaar het hogere bedrag vergoeden. Het verschil tussen de vergoeding en het nieuwe fiscale maximum wordt dan aangemerkt als belast loon. Dit meerdere kan worden ondergebracht in de vrije ruimte van de werkkostenregeling (WKR). Als de vrije ruimte wordt overschreden, is over het meerdere 80% eindheffing verschuldigd. De omvang van dit risico verschilt per jaar en is afhankelijk van het gebruik van de vrije ruimte. Een exacte berekening van dit risico is lastig, omdat dit afhankelijk is van toekomstige fiscale wijzigingen en het gebruik van de vrije ruimte. Ter indicatie: bij 100.000 kilometer en een verschil van € 0,03 per kilometer bedraagt het mogelijke extra bedrag € 3.000, waarvan bij overschrijding van de vrije ruimte € 2.400 aan eindheffing verschuldigd kan zijn.

Dit risico wordt bewust aanvaard. Het sluit aan bij goed werkgeverschap en biedt medewerkers duidelijkheid en stabiliteit in de vergoeding. Daarnaast zorgt de gekozen systematiek voor financiële voorspelbaarheid binnen een kalenderjaar.

Begrotingsbijstelling SC MER 2026-2

Structureel nadeel € 145.300

Incidenteel nadeel € 103.600

Door de SC MER is de begrotingswijziging 2026-2 ingediend. Voor 2026 wordt een structurele verhoging van de budgetten gevraagd voor de domeinen Sociaal Domein en Bedrijfsvoering. Bij het domein Omgevingsdienst is sprake van een structurele afname van de kosten als gevolg van de oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord en Midden-Limburg. Personeel van de omgevingsdienst is overgegaan naar de nieuwe organisatie.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Personeelsbudgetten (lief en leedregeling, vrijwilligersvergoeding, Arbo kosten, bijdrage A&O fonds, voormalig personeel, overige personeelskosten)	L	S	-41.000	-59.000	-59.000	-59.000
Onderhoudsbudgetten	L	S	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Energiekosten gemeentehuis	L	S	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
Beveiliging	L	S	-9.500	-9.500	-9.500	-9.500
Overige kosten	L	S	2.100	3.600	3.600	3.600
Bijstelling kapitaallasten	L	S	89.400	69.300	67.700	60.900
Dekking vanuit bestemmingsreserve kapitaallasten	B	S	-18.200	-18.200	-18.200	-18.200
Overige en administratieve correcties	L	S	98.100	98.100	98.100	98.100
TOTAAL			83.400	46.800	45.200	38.400

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel.

*Positieven (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen is vastgelegd dat in de Prorap verslag wordt uitgebracht over de ontwikkeling van de risico's en de gevolgen hiervan voor de (incidentele en structurele) weerstandsratio. In dit document wordt gerapporteerd over de aanvullingen en afwijkingen ten opzichte van de meest recente situatie, zoals vermeld in de jaarstukken 2025.

Wanneer de raad in juli 2026 de jaarstukken vaststelt, inclusief het voorgestelde gebruik van het saldo voor toevoeging aan de algemene reserve, zal de incidentele weerstandscapaciteit toenemen. Dit zorgt ervoor dat ook de incidentele weerstandsratio zal stijgen. In de programmarapportage worden de weerstandsratio's geactualiseerd op basis van de meest recente inventarisatie van de risico's en de weerstandscapaciteit. Er is op dit moment geen sprake van aanvullende gekwantificeerde risico's of aanpassingen aan de reeds opgenomen gekwantificeerde risico.

Tegelijkertijd blijft sprake van aanzienlijke onzekerheden binnen de externe economische en geopolitieke ontwikkelingen. De aanhoudende geopolitieke spanningen zorgen voor forse fluctuaties in onder andere energieprijzen en bredere kostenontwikkelingen. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op en zijn op dit moment moeilijk voorspelbaar. Voor de gemeente betekent dit dat de financiële gevolgen nog onvoldoende concreet en betrouwbaar te kwantificeren zijn. Het is daardoor niet uit te sluiten dat huidige ramingen voor energielasten en gerelateerde kosten, zoals onderhoud, investeringen, contracten en dienstverlening, gedurende het jaar onder druk komen te staan.

Daarnaast kunnen indirecte effecten optreden, zoals prijsstijgingen bij leveranciers en aannemers en een toenemende druk op het sociaal domein als gevolg van stijgende lasten voor huishoudens. Gezien deze onzekerheden bestaat het risico dat gedurende het begrotingsjaar aanvullende financiële bijstellingen noodzakelijk blijken. De gemeente volgt deze ontwikkelingen daarom nauwgezet en zal waar nodig via de reguliere P&C-cyclus bijsturen. Op dit moment is er echter nog onvoldoende zekerheid om de financiële impact concreet te verwerken, maar er wordt nadrukkelijk wel een signaal en waarschuwing afgegeven met betrekking tot mogelijke toekomstige financiële gevolgen.

5.2 Verbonden partijen

Besluitvorming over de begrotingswijzigingen 2026 en de begroting 2027 van de diverse verbonden partijen vindt in onze raadsvergadering van 2 juni 2026 plaats. Vooruitlopend hierop zijn de financiële consequenties van de begrotingswijzigingen 2026 structureel verwerkt in deze 1^e Prorap 2026.

De structurele financiële consequenties van de begroting 2027 van de verbonden partijen worden niet in deze opgenomen maar in een later stadium en wel in onze financiële foto begroting 2027-2030. Het opnemen van de financiële consequenties 2027 in de Prorap van 2026 zou namelijk een scheef/vertekend beeld geven voor de jaren 2027 t/m 2030 omdat in deze Prorap rekening wordt gehouden met prijspeil 2026 en de verbonden partijen bij het opstellen van hun begroting rekening hebben gehouden met prijspeil 2027.

Zodra de financiële foto 2027-2030 is opgesteld voor onze begroting 2027 zijn de resultaten uit de meicirculaire bekend en hiermee ook de indexering van prijspeil 2027 (verleggen basisjaar). De financiële vertaling van de verbonden partijen die een begrotingswijziging 2026 hebben ingediend is opgenomen bij het desbetreffende programma in hoofdstuk 4.

5.3 Vluchtelingen

In 2026 is wederom uitvoering gegeven aan drie wettelijke opgaven: de asielopvang, de huisvesting van statushouders en de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Deze opgaven kennen ieder een eigen wettelijke basis en bekostiging.

Asielopvang

Op grond van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) moeten gemeenten zorgen voor voldoende opvang van asielzoekers. Op 25 februari 2026 is vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant hoeveel opvangplekken nodig zijn voor asielzoekers voor de komende 2 jaar. Deze opvangplekken worden (indicatief) verdeeld over de gemeenten. Hierbij telt het aantal inwoners en de sociaaleconomische score van een gemeente. Door de aantallen van de gemeenten in de provincie bij elkaar op te tellen, ontstaat de provinciale opvangopgave. Voor de komende 2 jaar zal naar verwachting behoefte bestaan aan 88.000 opvangplekken in Nederland. Deze capaciteitsraming leidt voor Maasgouw tot een indicatief benodigde aantal opvangplekken van 128. Voor de gehele provincie Limburg gaat het om een opgave van 5.120 opvangplekken. Daarvan zijn 3.347 opvangplekken gerealiseerd en dus zijn er nog 1.773 opvangplekken nodig.

Huisvesting statushouders

Gelet op artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 moeten gemeenten zorgen voor passende woonruimte voor statushouders. De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel statushouders een gemeente onderdak moet bieden. Deze taakstelling bedraagt voor de gemeente Maasgouw voor de eerste helft van 2026: 20 personen. Met de achterstand van 5 personen uit de tweede helft van 2025 dienen er in de eerste helft van 2026 in totaal 25 personen gehuisvest te worden. Inmiddels zijn hiervan per 29 april 17 personen gehuisvest. De taakstelling voor de tweede helft van 2026 bedraagt 22 personen.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

De Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne verplicht het college te zorgen voor de materiële en immateriële opvang van ontheemden uit Oekraïne. Na de Russische invasie van Oekraïne kregen Oekraïense ontheemden bescherming onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) van de Europese Unie. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de RTB wordt verlengd na 4 maart 2027. De raad van de Europese Unie heeft een aanbeveling aangenomen om de tijdelijke bescherming geleidelijk af te schaffen zodra de omstandigheden in Oekraïne dat toelaten. Doel is een duurzame terugkeer naar en re-integratie in Oekraïne en een geleidelijke overgang naar andere verblijfsstatussen voor wie daarvoor in aanmerking komt.

In het licht van deze raadsaanbeveling heeft het Rijk een toekomstvisie geformuleerd. Hierbij ligt het accent op het stimuleren van vrijwillige terugkeer, het onderzoeken van mogelijkheden voor verlengd legaal verblijf en het bieden van een perspectief aan gemeenten en samenleving dat verder reikt dan de jaarlijkse verlenging van de RTB. Wanneer dit tot uitvoering komt, zal dit een aanzienlijke impact hebben op de gemeentelijke uitvoering.

Wijziging financiering

Op basis van een kostenonderzoek naar de werkelijke actuele kosten die gemeenten maken, heeft door het Rijk een herijking van de bekostigingssystematiek plaatsgevonden en is een doelgroep flexibele regeling aangekondigd (DFR). Deze nieuwe regeling beoogt de uniformering en vereenvoudiging van bekostigingsregelingen om flexibele, betaalbare en langjarige opvangplekken (voor een periode tot 5 jaar) te realiseren. De regeling moet ook recht doen aan de grote spreiding van verschillende kosten, investeringen in doelmatige opvang stimuleren en de verantwoordingslast

van gemeenten beperken. Wanneer deze nieuwe financieringssysteem ingaat en wat de concrete gevolgen hiervan zullen zijn is bij het samenstellen van deze 1e Prorap nog niet bekend.

Financiën

In februari is een aanvraag ingediend en ontvangen over de maanden januari t/m april. Op basis hiervan zijn de baten en lasten budgettair neutraal begroot. Zoals ieder jaar zijn in de 2e Prorap de werkelijke baten en lasten beter benaderen en is er ook meer bekend over de gewijzigde financieringssysteem. Op basis van ervaringscijfers van voorgaande jaren zijn onderstaande bedragen begroot voor het jaar 2026.

Totaaloverzicht baten:

(Bedragen in €)	
Omschrijving	
Voorschot bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	1.583.800
Verwachte eigen bijdrage ontheemden	384.000
Verwachte overige inkomsten	9.500
Baten 2026 (begroot)	1.977.300

(Bedragen in €)	
Omschrijving	
Verwachte uitgaven m.b.t. huisvesting en overige kosten	1.742.300
Verwachte uitgaven leefgeld en overige verstrekkingen	235.000
Lasten 2026 (begroot)	1.977.300

6. Voortgang kredieten

Legenda:

Kredieten		Kapitaallasten	
Positief bedrag (+)	Bijraming krediet	Positief bedrag (+)	Voordelig effect
Negatief bedrag (-)	Aframing krediet	Negatief bedrag (-)	Nadelig effect

Krediet	Toelichting	Mutatie krediet	Kapitaallasten
Aanpassen entrees bebouwde kom Heelderweg Panheel, Heerstraat Zuid Beegden en Pater Jac Schreursweg	Voor de aanpassing van de komgrenzen in Panheel en Beegden is vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid Panheel/Beegden – aanpassen entrees bebouwde kom een krediet van € 190.000 beschikbaar gesteld. De aanbesteding is net binnen dit beschikbare budget gegund. Tijdens de uitvoering zijn echter diverse onvoorziene omstandigheden naar voren gekomen, waaronder een te dunne asfaltconstructie, noodzakelijke funderingsaanpassingen, extra afvoer van puin en grond, aanvullende asfaltwerkzaamheden, omleiding van busverkeer, extra bodemonderzoek (grond/PFAS) en aanvullende verkeersborden. Daarnaast zorgen de fors gestegen prijzen voor asfalt en brandstof, als gevolg van de geopolitieke situatie, voor een extra kostenpost. De combinatie van deze factoren resulteert in een totaal aan noodzakelijke meerkosten van € 34.000. Voor de derde komgrens, gelegen aan de Pater Jac. Schreursweg, is op dit moment geen krediet meer beschikbaar. De geraamde kosten voor de uitvoering van deze locatie bedragen € 106.000. Binnen het project Verkeersplan – aanpassen voetgangersoversteekplaatsen is nog een krediet van € 263.500 (incl. subsidiebijdrage van €73.500) beschikbaar. De geplande aanpassingen aan de voetgangersoversteekplaatsen in Beegden en Heel zijn relatief beperkt en kunnen met een kleiner deel van dit budget worden gerealiseerd. Om de aanpassingen in de komgrenzen af te kunnen ronden wordt € 140.000 van de voetgangersoversteekplaatsen overgeheveld naar de aanpassing van de komgrenzen.	Uitgaven: 140.000	N.V.T.

Subsidie Blauwe ader Fase 2	De voorbereiding (aannemer) van Blauwe ader fase 2 loopt momenteel nog. Op het werk Blauwe ader fase 2 is een bijdrageregeling stimuleringsverkeersveiligheid (subsidie) aangevraagd en hiervan is de beschikking in 2026 ontvangen (€ 81.400). Voor de extra werkzaamheden die we gaan doen in het project (verkeersdrempels) wordt het krediet verhoogd met € 81.400 om de maatregelen waarvoor de subsidie ontvangen is op een goede manier uit te voeren in het werk. Door inzet van het subsidiebedrag verloopt een en ander budgettair neutraal. De gemeente voert de kosteneffectieve en risico gestuurde infrastructurele maatregelen uit op het onderliggende wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken	Uitgaven: 81.000 Inkomsten: 81.000	Budgettair neutraal
Aod Maasbracht fase 4 - subsidie (onderdeel van programmatische inkoop fase 4 t/m 7)	De aanbesteding van het programmatisch inkopen van Aod Maasbracht fase 4 t/m 7 loopt momenteel. Vooruitlopend daarop is er voor deelfase 4 een bijdrage aangevraagd voor de regeling stimuleringsverkeersveiligheid. Hiervan is de beschikking in 2025 ontvangen (€ 122.500). Graag willen we het krediet verhogen met € 122.500 om de maatregelen waarvoor de subsidie ontvangen is op een goede manier uit te voeren in het werk Aod Maasbracht fase 4. Door inzet van het subsidiebedrag verloopt een en ander budgettair neutraal. De gemeente voert de kosteneffectieve en risicogestuurde infrastructurele maatregelen uit op het onderliggende wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken.	Uitgaven: 122.500 Inkomsten: 122.500	Budgettair neutraal
Herverdelen kredieten reconstructie Casino/Wal Thorn	De reconstructie van Casino/Wal is in voorbereiding. Op dit werk is een bijdrageregeling stimuleringsverkeersveiligheid (subsidie) aangevraagd en hiervan is de beschikking in 2026 ontvangen (€ 61.200). De verhouding toerekening kosten aan wegen en rioleringskrediet wijzigt hier onder andere door. Het rioleringskrediet wordt dan verlaagd met € 463.300 en het wegenkrediet wordt per saldo verhoogd met € 402.100 (€ 463.300 - € 61.200 subsidiebijdrage). De verhouding 70% riolering - 30% wegen wordt 50% riolering - 50% wegen. Dit resulteert in lagere kapitaallasten (afschrijvingen) van € 6.600 vanaf 2027 ten gunste van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en voor wegen betekent dit hogere kapitaallasten (afschrijvingen) van € 13.400 vanaf 2027 ten laste van de exploitatie.	Uitgaven: Riolering -463.300 Wegen 463.300 Inkomsten: 61.200	Budgettair neutraal - 13.400
Ophogen budget Woon-zorgcluster Heel	De raad heeft op 22 december 2022 besloten een bedrag van € 100.000 additioneel budget beschikbaar te stellen voor de herontwikkeling van voormalig instituutsterrein Sint Anna in Heel. Op 15 mei 2025 is vanuit de KLC-regeling een subsidiebedrag van € 115.000 toegekend voor maatregelen die rechtstreeks raakvlak hebben met de uitvoering van het project Kasteeldal Zuid: de bouw van 36 woningen op het zuidelijke deel van het voormalige	Uitgaven: 100.000 Inkomsten: 100.000	Budgettair neutraal

	instituutsterrein Sint Anna. De uitvoering van dit project is nu in volle gang, en binnenkort zullen de werkzaamheden waar de KLC-subsidie voor wordt ingezet, kunnen starten. Om de middelen te kunnen aanwenden, is het nodig het projectbudget op te hogen met de te ontvangen subsidie. Dekking voor de bijstelling is mede deze provinciale subsidie. Voor de cofinanciering is er € 60.000 beschikbaar van € 100.000 die beschikbaar is gesteld in december 2022. Daarnaast is er voor de aanleg van de infra een krediet voor dit project beschikbaar van € 57.200. Daarmee is voldaan aan de cofinanciering van (minimaal) € 115.000.		
Splitsing bestuursruimte	In verband met de 4 ^{de} wethouder dient de bestuursruimte verbouwd te worden	Uitgaven: 35.000	-1.400
Aanpassen Mgr Savelbergweg Heel (Aanleg Infra Kasteeldal te Heel)	De bestaande infrastructuur voldoet vanwege de beperkte capaciteit niet aan de vereisten op het gebied van efficiëntie, veiligheid en toegankelijkheid die behoren bij de beoogde bestemming.	Uitgaven: 60.000	- 2.000
Beregeningsinstallatie voetbal Stevensweert (JIP 2026) t.l.v. exploitatie < € 25.000	Het al ter beschikking gestelde krediet (I20018-43100) dient omgeboekt te worden naar een e-nummer	Uitgaven: - 21.500	- 2.150
Bluswatervoorziening (JIP 2026) t.l.v. exploitatie < € 25.000	Krediet verlaagd omdat activering niet is toegestaan volgens de financiële verordening	Uitgaven: - 10.000	667

Gemeente Maasgouw

Markt 36, 6051 DZ Maasbracht

E-mail: info@gemeentemaasgouw.nl

Telefoon: 0475-85 25 00

